

komme til at faa en vis Indflydelse paa det borgerlige Samarbejde, vi fra konservativ Side ønsker.

Nu er det imidlertid mærkeligt at se, hvor det er, det radikale Parti synes at sætte ind, thi det synes at ville sætte ind i den Forskel i Opfattelsen af Erhvervsituationen, der faktisk findes mellem Venstre, eller i alt Fald ikke ubetydelige Dele af Venstre, paa den ene Side og det konservative Folkeparti paa den anden. Den Del af Partiet Venstre, som man her synes i særlig Grad at spejle efter, er vel nok den, til hvis Førere maa henregnes Mænd som den højtærede Landbrugsminister, det ærede Medlem Hr. Pinstrup og flere — Hæren er vel for Resten ikke saa stor, haaber jeg, at der af egentlige Førere behøves mere end to. Det synes i særlig Grad at være til disse Mænd, det radikale Parti i Øjeblikket kaster forelskede Blikke. Hvorvidt nu disse Blikke skal blive belønnet med tilsvarende fra den anden Side, derom skal jeg ikke spaa; men jeg kan dog ikke tilbageholde en Bemærkning om, at det vilde synes mig saare urimeligt, om der virkelig mellem denne Fløj af Partiet Venstre og det radikale Parti skulde kunne komme et stærkere Samarbejde i Gang. Thi tager vi Politik liberalt set, er der vel ingen, der er i Tvivl om, at den Politik, som den højtærede Landbrugsminister og det ærede Medlem Hr. Pinstrup er Udtryk for, afgjort ikke er en liberal Politik. Det er en Frihandelspolitik, den har de som deres, jeg kan sige, næsten guddommelige Doktrin; men udover det kan jeg afgjort ikke skønne, at disse Mænd i deres Skjold fører nogen Art af Liberalisme. Tværtimod, deres Lære er: Enhver maa klare sig, som han kan, altsaa det stik modsatte af det, som jeg ønsker, at det konservative Parti til enhver Tid maa gøre sig til Talsmand for, at vel stiller vi det Krav, at en Mand saa vidt muligt skal klare sig selv, men kan han det ikke, har Samfundet en uafviselig Pligt til at hjælpe ham. Den Side af Medaillen, der vender ud til at hjælpe dem, der ikke kan faa et Arbejde, der giver ham Mulighed for at eksistere paa rimelige menneskelige Vilkaar, den Side af Op-gaven er det, synes det mig, saare sjældent at høre Udtalelser om fra de to ærede Medlemmer, jeg her har nævnt. Og da jeg nu gerne vil tro, og ogsaa tror det, at det radikale Parti i dette Forhold netop har en Opfattelse af Samfundets Pligter, der er stik modsat den, jeg skønner, at de to ærede Medlemmer har, saa kan jeg egentlig ikke forstaa, hvorfor det skulde være saa

særdeles attraaværdigt for de Radikale netop at kaste Blikket ud til den Side. Det kan jo ogsaa tænkes at være en Lyst til at slaa i Stykker uden at faa noget som helst positivt derfor, det kan være en ren Sport. Jeg ved, at i Tivoli kan man ikke sjældent se Folk troppe op ved et Telt, hvor det gaar ud paa at slaa saa mange Tallerkener i Stykker som muligt, og jeg har set Folk mere sig storartet derover. Jeg maa tilstaa, at jeg har endnu aldrig øvet denne Idræt, men Lysten kan jo komme. Det kan være meget rart i Tivoli, men det skulde just ikke være slige Ting, som skulde være Frugten af virkelig politisk Arbejde. At der skulde være Mulighed for en virkelig politisk Tilnærmelse mellem den Fløj af Venstre, som sikkert frembyder de største Vanskeligheder for et borgerligt Samarbejde i dette Øjeblik, og det radikale Parti, derpaa tror jeg ikke. At der er Vanskeligheder at overvinde i Arbejdet mellem de Konservative og Venstre, synes jeg ikke, der er nogen som helst Grund til at skjule, lige saa sikkert som det altsaa er, at man fra Mænd som de to nævntes Side kan høre Udtalelser, der vilde gøre det meget svært at komme over Tingene, hvis ikke man havde Erfaring for, at disse Udtalelser jo ikke altid skal tages som Udtryk for den Grumhed, som en uheldig eller beklagelig Stemmeføring maaske kunde tyde paa. Hvis man ikke havde den Erfaring, kunde det være slemt, men naar Forholdene nu en Gang ligger saaledes, at man en Dag kan sige, at dette eller hint gaar vi aldrig med til, og man saa lige godt ikke saa grumme mange Dage efter gaar med til det, ja, saa siger vi: Stærke Ord kan være meget godt, men der er under disse Forhold ikke alt for megen Grund til at ryste, før man ser Handlingen, og i sidste Instans er det dog ikke Ordene, det kommer an paa, men Handlingerne.

Men, som sagt, at der virkelig er ikke ringe Forskel i Opfattelsen af Erhvervs-situationen mellem i hvert Fald en ikke uvæsentlig Del af Venstre og os, er altsaa givet. Den Situation, der nu foreligger, vil man fra den Side løse ud fra den Opfattelse: Arbejd mere, saa skal I se, saa skal det nok gaa. Hertil vil jeg sige, at jeg tør paa ingen mulig Maade hævde, at det at arbejde ud over 8 Timer vil betyde, at der bliver mere Arbejdsløshed; det tror jeg ikke. Men jeg tør lige saa lidt med Sikkerhed hævde, at det omvendte er Tilfældet under alle Forhold. Har man Markeder i fremmede Verdensdele, hvortil man kan sende sine Varer med dog nogen Fortjeneste, maa jeg dog